

На основу члана 3. Закона о безбедности и здрављу на раду „Службени гласник РС“ бр.101/06), Управни одбор СКЦ Стеван Сремац (у даљем тексту: послодавац), дана 18.02.2017.године , донео је

П Р А В И Л Н И К О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ

1. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником уређују се права, обавезе и одговорности послодавца и запослених у вези безбедности и здравља на раду, мере којима се осигурава безбедност и здравље запослених, као и друга питања везана за безбедност и здравље на раду.

Члан 2.

Послодавац има опште и посебне обавезе за спровођење мера безбедности и здравља на раду.

Послодавац је дужан да предузме превентивне мере ради спречавања и отклањања ризика од повређивања и оштећења здравља запослених.

Члан 3.

Запослени је дужан да примењује мере за безбедан и здрав рад, као и посебна права у случају да му прети непосредна опасност по живот и здравље.

Члан 4.

Послове безбедности и здравља на раду спроводи послодавац. У обављању послова безбедности и здравља запослених на раду поред лица за безбедност и здравље на раду, послодавац може да ангажује и службу медицине рада.

Члан 5.

Запослени са здравственим сметњама, утврђених од стране здравственог органа, не може да обавља послове који би изазвали погоршање његовог здравственог стања, последице опасне по његову околину.

Члан 6.

На пословима на којима постоји повећана опасност од повређивања, професионалних или других обољења, може да ради само запослени који поред посебних услова за рад у погледу здравственог стања, психофизичких способности и доба живота.

Члан 7.

Запослени млађи од 18 година живота не могу да раде на пословима који би на основу налаза надлежног здравственог органа, могли штетно и са повећаним ризиком да утичу на његово здравље и живот с обзиром на његове психофизичке способности.

Члан 8.

Запослена жена за време трудноће не може да ради на пословима који су по налазу надлежног здравственог органа, штетни за њено здравље, а нарочито на пословима који захтевају подизање терета или на којима постоји штетно зрачење.

Члан 9.

Запослена жена за прве 32 недеље трудноће не може да ради прековремено и ноћу, ако би такав рад био штетан по њено здравље и здравље детета, на основу налаза надлежног здравственог органа.

Запослена жена за време последњих осам недеља трудноће не може да ради прековремено и ноћу.

Члан 10.

Запосленом инвалиду рада послодавац је дужан да обезбеди обављање послова према преосталој радној способности.

2. ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ

Члан 11.

Превентивне мере, у остваривању безбедности и здравља на раду, послодавац обезбеђује применом савремених техничких, економских, здравствених, образовних, организационих и других мера и средстава а у циљу отклањања ризика од повређивања и оштећења здравља запослених на најмању могућу меру.

Превентивне мере се предузимају у складу са поступком који прописује министар за рад.

3. ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ПОСЛОДАВЦА

Члан 12.

Послодавац је дужан обезбедити запосленом рад на радном месту и у радној околини у којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду.

Члан 13.

Послодавац је дужан да обезбеди превентивне мере ради заштите живота и здравља запослених.

Превентивне мере послодавац обезбеђује пре почетка рада запосленог, у току рада, као и код сваке измене технолошког поступка.

Превентивним мерама послодавац треба да обезбеди највећу могућу безбедност и заштиту здравља на раду.

Члан 14.

Послодавац је дужан да у писменом облику донесе акт о процени ризика за сва радна места.

Акт о процени ризика послодавца обавезно доноси у случају појаве сваке нове опасности.

Члан 15.

Послодавац је дужан актом у писменој форми да одреди лице за безбедност и здравље на раду.

Послодавац има обавезу да оспособи одговарајући број запослених за пружање прве помоћи, спасавање и евакуацију у случају опасности.

Члан 16.

Сваком запосленом мора да се изда средство и опрема за личну заштиту на раду.

Члан 17.

У циљу обезбеђења безбедности и здравља на раду, послодавац је дужан да, најмање осам дана пре почетка рада, обавести инспекцију рада о почетку свог рада, о раду јединице и о свакој промени технолошког процеса.

Члан 18.

У случају да послодавац у обављању делатности дели радни простор са другим послодавцем, дужан је да у циљу остваривања сарадње у обезбеђивању безбедности и здравља на раду, сачини писмени споразум о тој сарадњи.

Члан 19.

Ако послодавац за обављање својих послова ангажује раднике код другог послодавца, дужан је да им обезбеди прописане мере за безбедност и здравље на раду.

Члан 20.

Ако послодавац врши промену технолошког процеса, при свакој промени истог, дужан је да пре почетка рада, средства рада прилагоди том технолошком процесу.

Члан 21.

Документација о употреби опреме за рад, средства и опреме за личну заштиту на раду и опасне материје, мора бити на српском језику. Документацију обезбеђује произвођач, односно испоручилац опреме у којој мора да наведе све чињенице и податке за оцењивање и отклањање ризика на раду.

4. ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 22.

Послодавац је дужан да изврши оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад.

Оспособљавање се врши код заснивања радног односа, премештаја на друге послове, приликом увођења нове технологије или нових средстава рада, као и код промене процеса рада.

Члан 23.

Оспособљавање запосленог за безбедан и здрав рад треба да буде прилагођен специфичностима његовог радног места.

Провера теоријске и практичне оспособљености запосленог за безбедан и здрав рад обавља се на радном месту.

Члан 24.

Када технолошки процес захтева додатно оспособљавање запосленог за безбедан и здрав рад, послодавац је дужан да га путем обавештења, упутства или инструкције о томе обавести у писменој форми. У хитним случајевима обавештења, упутства или инструкције могу се дати у усменој форми.

Члан 25.

Послодавац је посебно дужан да обезбеди да запослена жена за време трудноће, запослени млађи од 18 година живота са смањеном радном способношћу, буду у писменој форми обавештени о резултатима процене ризика на радном месту и о мерама се ризици отклањају а све у циљу повећања безбедности и здравља на раду.

5. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 26.

Право је и обавеза запосленог да се пре почетка рада упозна са мерама безбедности и здравља на раду на пословима или на радном месту на које је одређен. Запослени је дужан да ради на радном месту са повећаним ризиком, на основу извештаја службе медицине рада, којим се утврђује да је здравствено способан за рад на том радном месту.

Члан 27.

Ако запосленом прети непосредна опасност по живот и здравље, он има право да ради у законом предвиђеним случајевима.

У случајевима предвиђеним законом запослени може писменим захтевом да се обрати послодавцу ради предузимања мера, које по мишљењу запосленог, нису предузете.

Ако послодавац не поступи по захтеву запосленог из става 2. овог члана у року од осам дана од пријема захтева, запослени има право да поднесе захтев за заштиту права инспекцији рада.

У случају спора између запосленог и послодавца, послодавац је дужан да одмах обавести инспекцију рада.

Члан 28.

Запослени је дужан да примењује прописане мере за безбедан и здрав рад, да не би угрозио своју безбедност и здравље, као и безбедност и здравље других лица.

Члан 29.

Запослени је дужан да одмах обавести послодавца о неправилностима, штетностима, опасностима и другој појави каоја би на радном месту могла да угрози његову безбедност и здравље и безбедност и здравље других запослених.

Ако послодавац, по добијеном обавештењу од стране запосленог, не отклони неправилности, штетности, опасности и друге појаве у року од осам дана, запослени се може обратити надлежној инспекцији рада о чему обавештава лице за безбедност и здравље на раду.

6. ОРГАНИЗОВАЊЕ ПОСЛОВА ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

Члан 30.

Послодавац је дужан да организује послове за безбедност и здравље на раду.

Послове безбедности и здравља на раду може да обавља лице које има положен стручни испит у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду.

Члан 31.

За обављање послова безбедности и здравља на раду послодавац може да одреди једног или више од својих запослених или да ангажује правно лице, односно предузетника који имају лиценцу.

Члан 32.

Лице за безбедност и здравље на раду непосредно је одговорно послодавцу код кога обавља те послове и не може да трпи штетне последице ако свој посао обавља у складу са законом.

Лице за безбедност и здравље на раду је независно и самостално у обављању послова и има слободан приступ свим потребним подацима у области безбедности и здравља на раду.

Члан 33.

Лице за безбедност и здравље на раду дужно је да у писменој форми обавести послодавца и представника запослених о забрани рада на радном месту или употребу средстава за рад у случају када утврди непосредну опасност по живот и здравље на раду.

Ако послодавац и поред забране наложи да запослени настави да ради, лице за безбедност и здравље на раду дужно је да о томе одмах извести надлежну инспекцију рада.

Члан 34.

Лични подаци прикупљени у вези са лекарским подацима запосленог поверљиве су природе и под контролом су службе медицине рада.

Подаци из става 1. овог члана могу се доставити другим лицима само уз писмену сагласност запосленог.

Члан 35.

Послодавац је дужан да запосленом на радном месту са повећаним ризиком пре почетка рада обезбеди претходни лекарски преглед, као и периодичне лекарске прегледе у току рада.

Ако се у поступку периодичног лекарског прегледа утврди да запослени не испуњава посебне здравствене услове за обављање послова на радном месту са повећаним ризиком, послодавац је дужан да га премести на друго радно место које одговара његовим здравственим способностима.

Послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који одбије да прихвати посао у смислу става 2. овог члана.

7. ПРУЖАЊЕ ПРВЕ ПОМОЋИ У СЛУЧАЈУ ПОВРЕДЕ ИЛИ ОБОЉЕЊА ЗАПОСЛЕНОГ НА РАДУ

Члан 36.

Прву помоћ у случају повреде или наглог обољења за време рада пружају:

- референт заштите на раду,
- сваки запослени ј едужан да према својим могућностима и знању у случају незгоде на раду учествује у пружању прве помоћи.

Референт заштите на раду у заједници са директором одређује запослене за пружање прве помоћи, и организује њихово обучавање.

Члан 37.

На видљивоми лако приступачном месту постаљен је ормарић са прописаним санитарским средствима за пружање прве помоћи. Ормарић са спољне стране обележен је знаком црвеног крста.

У ормарићу су назначени:

- презиме име запосленог задуженог за пружање прве помоћи,
- број телефона здравствене организације за пружање хитне медицинске помоћи,
- надлежна служба инспекције рада и служба органа унутрашњих послова.

У ормарићу службе за уклазивање прве помоћи налази се садржај санитарског материјала са упутством за указивање прве помоћи и блок у који се уписује утрошени материјал после указане прве помоћи.

У ормарићу се налази следећи материјал:

Два комада фластера-завоја, шест мањих и пет већих стерилних (првих) заштитних завоја, две троугласте мараме и четири сигурносне игле, три пакетића беле вате од по 10 грама, и један пакет просте вате од 100 грама, шест комада напрстака од коже у три величине, једне маказе са заврнутом главицом за резање, четири подлоге за прелом костију ватиране и то два комада од по 100 цм и два комада од 50 цм дужине и 10 цм ширине.

8. МЕРЕ ЗАШТИТЕ НА РАДУ

1. РАДНЕ ПРОСТОРИЈЕ

Члан 38.

Све радне и споредне просторије могу бити, према врсти посла, довољно осветљене природном или вештачком светлошћу.

Прозори, осветљавајући отвори и други елементи за осветљење морају се одржавати у чистом и исправном стању.

Вештачко осветљење радних просторија мора бити тако изведено да блештавошћу не заслепљује запослене.

Сва места која представљају нарочиту опасност при кретању запослених морају бити добро осветљена.

Зидови и таванице радних просторија морају имати такву боју и површину да упијају мање светла.

Члан 39.

Радне просторије зими морају бити загрејане.

Температура радних просторија мора одговарати прописаним вредностима те радне просторије. При том се мора узети у обзир влажност, кретање ваздуха и интензитет телесног рада.

Члан 40.

Ваздух радних просторија мора да буде умерено влажан, са релативном влажношћу од 30 до 80% у зависности од температуре и кретања ваздуха.

Члан 41.

У радним просторијама мора да се обезбеди природна или вештачка вентилација, а према прописаним мерама.

Уређаји за вентилацију морају се одржавати у исправном стању, а сваки квар се на време отклонити и пријавити.

Забрањено је да се уништавају или одстрањују уређаји за вештачку вентилацију.

2. ОРУЂА ЗА РАД

Члан 42.

Оруђа за рад, која служе при раду могу се употребљавати само за одређену сврху, којој су намењени.

Сигурносне направе и заштитна средства на оруђима и средствима за рад морају се употребљавати према својој намени.

Члан 43.

Забрањена је злоупотреба и самовољно одстрањивање заштитних средстава, као и њихово намерно оштећење.

Недостатак и кварове треба одмах пријавити непосредном руководиоцу.

Уклањање заштитних направа и уређаја може се вршити у случају потребе и од стране надлежног органа.

По престанку употребе те заштитне направе треба довести у првобитно стање.

Члан 44.

Одржавање оруђа за рад и уређаја, направа и производних средстава могу да врше само за то одређена и стручно оспособљена лица, организације и установе. Пре пуштања у рад оруђа и уређаја на кјима је извршено одржавање и поправка, обавезно се мора проверити да ли правилно функционише и да ли постоје заштитна средства на њима.

3. БУКА И ВИБРАЦИЈА

Члан 45.

Бука и вибрација у радним просторијама морају се свести на најмању могућу меру, како би се спречила обољења запослених. Бука не може да прелази дозвољену границу.

Члан 46.

На свим местима рада где бука прелази дозвољену границу запослени су дужни да употребљавају средства за заштиту слуха.

4. ЕЛЕКТРИЧНА СТРУЈА И ЕЛЕКТРИЧНИ УРЕЂАЈИ

Члан 47.

У просторији са елек.уређајима дозвољен је приступ само стручним запосленим лицима. Прекидачи за осветљавање морају се налазити одмах крај улаза у просторије, на дохват руке.

Члан 48.

Металне заштитне кутије за електричну инсталацију морају бити уземљене. У непосредној близини делова, под електричним напоном морају се наместити табле и натписи који упозоравају на опасност од електричне струје.

Члан 49.

Све склопке које служе за искључење струје морају бити тако изграђене и постављене тако да се при правилном отварању под нормалном погонском струјом, не ствара електрични лук.

Члан 50.

Алати и направи са електромоторним погоном морају имати направи против превисоког додирног напона, без обзира на то у каквим се просторијама употребљавају.

Електрични водови и преносне направи и алати смеју се употребљавати само ако су изоловани гумом са радионичким оплетом или гајтанима.

5. ОПАСНЕ И ШТЕТНЕ МАТЕРИЈЕ

Члан 51.

Лако запаљиве или експлозивне материје не смеју се смештати у магацин са осталим материјалима већ у засебне просторије удаљене од места рада најмање 50 метара. Забрањено је у радним просторијама нагомилавање лако запаљивих и експлозивних материја и отпадака.

Члан 52.

Отровне материје морају се држати у подесним посудама на сигурном месту и под надзором.

Овакве материје смеју да се издају само оним лицима који знаку њима да рукују.

Проливане или растурене количине ових материја морају одмах и са потребном пажњом да се одстране.

Све посуде са отровним садржајем морају да буду назначене како не би дошло до замене (треба написати њихову садржину са знаком „ отров „).

9. ГОДИШЊИ ПРОГРАМ МЕРА ЗАШТИТЕ НА РАДУ

Члан 53.

Ради систематског спровођења и унапређења заштите на раду, у предузећу се утврђује годишњи програм мера заштите на раду.

Програмом санације заштитних мера планирају се одређене мере заштите и обезбеђују финансијска средства за њихову реализацију.

Члан 54.

Програм мера обавезно саржи :

- анализу повреда на раду, узроке са освртом на економске губитке
- предвиђене мере и рокове за решавање проблема
- динамику и реализацију програма мера развоја заштите на раду
- обавезе органа и појединаца у предузимању мера за реализацију програма

10. ПРЕДСТАВНИК ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

Члан 55.

Запослени код послодавца имају право да изаберу једног или више представника за безбедност и здравље на раду (у даљем тексту: представник запослених). За ово место именује се Небојша Басарић.

Члан 56.

Избор представника запослених врше непосредно сви запослени.

Члан 57.

Скуп за избор представника запослених мора се одржати најкасније 10 дана пре истека мандата дотадашњег представнику.

Члан 58.

Мандат представнику запослених траје две године рачунајући од дана избора.

11. ЕВИДЕНЦИЈА И ИЗВЕШТАВАЊЕ

Члан 59.

Послодавац је дужан да води и чува евиденције о безбедности и здрављу на раду, на начин прописан законом.

Члан 60.

Послодавац је дужан одмах, а најкасније у року од 24 часа од настанка, усмено и у писменој форми пријавити надлежној инспекцији рада, надлежном органу за унутрашње послове сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду, повреду због које запослени није способан за рад дуже од три узастопна радна дана, као и опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запослених.

Члан 61.

Извештај о повреди на раду, професионалном обољењу и обољењу у вези са радом који се догоди на радном месту, послодавац је дужан да достави запосленом који је претрпео повреду односно обољење, сагласно одредбама Правилника о садржају и начину издавања обрасца извештаја о повреди на раду („Службени гласник РС“ бр. 72/06).

В.Д. Управник СКЦ:

Слободан Борђошки